

Cimrmanovi kriminalistické metody

Jára Cimrman

NOVÉ KRIMINALISTICKÉ METODY

Prof. Pavel Vondruška:

Ve své kriminalistické praxi využíval Cimrman bohatě té skutečnosti, že byl

sám mnohokrát vyšetřován. Dokonalá znalost psychologie vyšetřovance mu umožnila vyvinout zcela nové postupy.

Mám na mysli například tzv. metodu velkého kabátu. Cimrman ji sám ve své

knize „Poupata pro policejní dorost“ popisuje takto:

„Mám v kanceláři na věšáku kabát, který si u mne při turné Evropou za pomněl

obr Lundström, vysoký 216 cm. Vyšetřovaný se samozřejmě domnívá, že je můj.

Potřebuji-li vyšetřovanému dát najevo svou převahu, otevřu okno a po chvíli řeknu:

- Je zde zima. Vezměte si můj kabát, ať mi tu nenastydnete. - Obviněný záhy zjistí,

že jemu kabát velký. A v té chvíli mu řeknu: - Vidíte, příteli, jak jste proti mně

maličký? - “

K stejné účinnosti patřila i metoda gumových hadiček. Cimrman nasazoval tuto

metodu ve chvíli, kdy cítil, že vyšetřovaný je zralý pro úplné přiznání. Postup byl

následující: Cimrman předem sepsal vyšetřovanému přiznání podle své vlastní

představy. Dal mu je přečíst, a zatímco byl obviněný plně zabrán do čtení, Cimrman mu nepozorovaně zastrčil do bot gumové hadičky a otevřel

přítok vody. Delikvent měl tak před očima podrobný popis vlastních činů a přitom se nemohl zbavit pocitu, že mu teče do bot.

Snad největším výbojem ve výslechové technice je Cimrmanova metoda zhudebněného přiznání. Je to vůbec první a na dlouhá léta i poslední pokus zapojit

múzu do služeb policie. O této metodě máme poměrně přesnou zprávu v zápiscích

Cimrmanova oblíbeného žáka, policejního praktikanta Jindřicha Hlaváčka, jemuž

Cimrman postavil pomník ve své detektivní hře „Vražda v salonním coupé“. Do-

volte mi, abych citoval z ohmataného deníčku svědomitého policejního adepta:

„Po dvou hodinách bezvýsledné námahy usedá pan inspektor Cimrman ke klavíru a - jako by už neměl o další výsledky zájem - začíná preludovat. Vilda Bílek

zpuštěně se usmívá. Ale jak se pan inspektor hlouběji a hlouběji noří do podmanivého

světa tónů - jaká to proměna! Zpuštěnost z Vildovy tváře mizí, jeho zločinecké

črty měknou. V tom okamžiku sklopne pan inspektor víko nástroje a promluví k

vyslýchávanému: - Poslyšte, Bílku, zde je papír a zde je tužka. Sedněte a všechno dle

pravdy sepište. Rozhodl jsem se, že vaše přiznání zhudebním.
- Na tato slova Vilda Bílek, bratrovrah, otcovrah, strýcovrah a tetovrah, vyskakuje ze židle a líbá panu inspektorovi ruku.“
A tak se nám z tohoto období zachovala celá řada děl ve světové hudební literatuře zcela výjimečných. Zastavme se u dvou z nich. První je andante con brio s názvem „Přiznání Josefa Kamarýta“. I největší skla datelé žasli, jak mohl Címrman tento zcela nebásnický text odít do hudebního hávu:
„Přiznávám, že jsem praštil klackem tu paní, jak jste se na ni ptal, nevím, jak se jmenovala. Měla v kabelce obnos. Přiznávám, že jsem praštil klackem toho drožkáře, jak jste se na něj ptal. Obnos měl ve slámě na kozlíku. Přiznávám, že jsem praštil listonoše. Bez obnosu. Přiznávám, že jsem praštil Ulrycha Josefa. Klackem. On ale s obnosem utekl, jelikož přišel k sobě. Hostinský od Šneka se mi vysmekl a praštil se o můj klacek sám. Kdyby to mohl být valčík, poslal bych ho švagrovi.“
Druhá ukázka je z pera Otakara Švankmajera, známého pod jménem Šílený Oto, který napsal do přiznání jen tři slova: „Trh jsem ji.“ Címrman naložil s tímto jednoduchým textem velice zajímavě. Když jsme však skladbu začali studovat, zjistili jsme, že je komponována pro vězeňský sbor kastrátů, a tak jsme od nastudování museli upustit pro nepřekonatelné technické potíže.
Nemohu uzavřít svůj referát jinak, než popisem události, která znamenala vlastně konec Címrmanovy činnosti v policejních službách. Šlo o jeho odvážný kousek v případě kasaře Zmatlíka. Címrman se rozhodl počkat na pachatele přímo v trezoru Živnobanky v Praze na Příkopech. Vybaven kyslíkovým dýchacím přístrojem a svým oblíbeným švarcvaldským revolverem ráže 13,4 očekával vloupání. Ukázalo se však, že avízo bylo mylné. Den a hodina vloupání sice souhlasily, ale místo Jirky Zmatlíka, který otevíral zámky trezorů dámskými sponkami, dostavil se ke kase Oldřich Kouba, kterému v podsvětí přezdívali Olda Dynamit.
Po propuštění z nemocnice odchází tedy Címrman z aktivní služby. Se s větem zločinu a zákona se však neloučí. Odevzdává jen svůj služební revolver, aby ho vyměnil za pero spisovatele.
Tady však už musím předat slovo osobě povolanější - inženýru Václavu Kotkovi.